

[Formanden]

(Redegørelse nr. R 2).

Eksemplarer vil blive omdelt, og redegørelsen vil blive optaget i Folketingstidende.

Redegørelsen vil komme til forhandling tirsdag den 16. oktober 1984.

Skriftlig fremsættelse af forslag:

Justitsministeren (Ninn-Hansen):

Hermed tillader jeg mig for det høje ting at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af myndighedsloven m.v.

(Lovforslag nr. L 24).

Forslag til lov om ændring af retsplejeloven m.v. (Sager om ægteskab eller forældremyndighed).

(Lovforslag nr. L 23).

Folketinget opfordrede ved en beslutning af 24. maj 1984 om børns retsstilling regeringen til straks i begyndelsen af næste folketingsssamling at fremsætte lovforslag om børns familieretlige stilling. Lovforslagene skulle i hovedlinjerne svare til de lovudkast, som justitsministeriets arbejdsgruppe vedrørende forældremyndighed har udarbejdet i betænkning nr. 985/1983 om forældremyndighed og samværsret.

En vedtagelse af lovforslagene vil medføre, at der indføres adgang for forældre, der ikke er gift med hinanden, og forældre, der bliver separeret eller skilt, til at aftale fælles forældremyndighed. Herudover vil der ske en række ændringer af de gældende regler om forældremyndighed og samværsret.

I forbindelse med behandlingen af folketingsbeslutningen fandt der ikke nogen særlig debat sted om rimeligheden af hvert af de elementer, der nu indgår i de to lovforslag, selv om flere af disse elementer er reformer, der hver for sig vil berøre et meget stort antal menneskers daglige livsform og i det hele gribende ind i det familiemønster, som vort samfund bygger på. Da folketingsbeslutningen blev vedtaget, gav jeg da også udtryk for, at man forhastede sig.

Med hensyn til forslagene om fælles forældremyndighed vil jeg godt minde om, at jeg flere gange har givet udtryk for, at jeg er skeptisk over for, om der bør indføres adgang til fælles forældremyndighed, især hvad

angår ugifte forældre. Fælles forældremyndighed kan måske lette overgangen for forældre, der bliver separeret eller skilt, mens det omvendt i forhold til børnene kan føre til øget utryghed om, hvor de hører til. Forældrenes strid om børnene kan fortsætte med den følge, at børnene risikerer at skulle igennem to »skilsmisser«. Ønsker samlevende ugifte forældre fælles forældremyndighed, bør de efter min opfattelse gifte sig. Jeg mener, at man – også af hensyn til børnene – bør opfordre ugifte forældre til at gifte sig, idet ægteskabet giver den bedste juridiske ramme om familiens liv og sikrer de enkelte medlemmer af familien følelsesmæssigt og økonomisk afklarede forhold.

Også spørgsmålet om, i hvilket omfang den ugifte far skal have mulighed for at kræve forældremyndigheden overført til sig mod moderens vilje, er efter min opfattelse et meget vanskeligt spørgsmål. Vi må sikre os, at reglerne udformes på en sådan måde, at barnet ikke bliver katebald mellem forældrene. Der er også et hensyn at tage til den ugifte mor i disse sager. Hun bør ikke udsættes for en bestandig frygt for, hvornår den måske mere velstillede far dukker op og kræver sig tillagt forældremyndigheden.

Også ønsket om at lovfæste en regel om, at børn altid skal udtale sig i forældremyndigheds- og samkvemsretssager, har jeg tidligere givet udtryk for skepsis over for. Dette vedrører også et område, hvor man bør være meget varsom. Det kan volde ubodelig skade at bringe et barn i den situation, at det skal vælge mellem sin far og sin mor.

Som det fremgår af det anførte, fremsætter jeg således lovforslagene for at opfylde den parlamentariske forpligtelse, der påhviler regeringen som følge af folketingsbeslutningen.

Justitsministeren (Ninn-Hansen):

Herved tillader jeg mig for det høje ting at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af lov om renter ved forsinket betaling, forsikringsaftaleloven m.v. (Ændring af morarentesatsen).

(Lovforslag nr. L 25).

Da folketetinget i 1972 og 1977 drøftede den almindelige morarentesats, var der bred enighed om, at renten burde svare til den gennemsnitlige udlånsrente. Fordringshaverne

[Justitsministeren]

får med en sådan rente dækning for omkostningerne ved at skulle finansiere betalingsforsinkelsen, og man undgår, at skyldnerne spekulerer i en lav morarente og bevidst udsætter betalingerne.

På denne baggrund blev morarenten fastsat til diskontoen med et tillæg på 2 pct.

I de senere år er der imidlertid indtrådt en ikke ubetydelig forskel mellem den gældende morarente og det almindelige renteniveau. Da regeringen lægger vægt på, at det fastholdes, at morarenten skal svare til den gennemsnitlige udlånsrente, foreslås det, at renten forhøjes til diskontoen + 6 pct., og at justitsministeriet hvert andet år får adgang til at ændre morarenten under hensyn til udviklingen i det almindelige renteniveau.

Fra erhvervslivets side har man fremsat ønske om en sådan ændring af renten, men forslaget tilgodeser også forbrugernes interesser. Således opnår man, at de forbrugere, der betaler rettidigt, ikke gennem købesummen indirekte kommer til at betale for dem, der ikke gør det.

Idet jeg i øvrigt henviser til lovforslaget og bemærkningerne til dette, skal jeg anbefale forslaget til det høje tings velvillige behandling.

Riishøj (SF):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til lov om forbud mod installering af direkte elvarme.

(Lovforslag nr. L 27).

Det må forventes, at folketinget i denne folketingssamling endegyldigt vedtager at tage atomkraft ud af energiplanlægningen. Dette vil i givet fald være et meget stort fremskridt.

Imidlertid er det afgørende i samme anledning at lægge retningslinjerne for en alternativ ressourcebesparende og miljøvenlig energipolitik. En vigtig del af en sådan alternativ energipolitik vil være at nedbringe elforbruget. Ud fra importhensyn, ud fra miljøhensyn og ud fra overordnede energihensyn bør der sættes stærkt på nedbringelse af elforbruget. Forbud mod direkte elvarme er et af flere instrumenter til nedbringelse af det samlede elforbrug. Det er velkendt, at elskaberne ud fra kortsigtede driftsøkonomiske overvejelser fører en kampagne for

elvarme, ikke mindst i område 4, til skade for bestræbelserne for at udnytte lokale energikilder og vedvarende energi. Det er forslagsstillerens opfattelse, at disse bestræbelser i retning af at fremme kortsigtede driftsøkonomiske hensyn på bekostning af miljøhensyn og hensynet til forsyningssikkerheden bør standses.

På denne baggrund håber forslagsstillerne på folketingets velvillige behandling af lovforslaget.

Skriftlig redegørelse:

Redegørelse af 10/10 84 om den aktuelle flygtningesituation.

(Redegørelse nr. R 2).

Justitsministeren (Ninn-Hansen):

1. Baggrunden for redegørelsen

I sommeren 1983 vedtog folketinget med et meget stort flertal den ny udlændingelov. Et af formålene med loven var at forbedre flygtningenes retsstilling.

Den nye formand for Dansk Flygtningehjælp, professor Thor A. Bak, har i forbindelse med sin tiltrædelse udtalt: »Den nye flygtningelov er god – den mest menneskelige af sin art i verden«.

Denne fine karakteristik angiver egentlig meget rigtigt, hvad det var, folketinget ønskede gennemført. Hvem vil ikke gerne hjælpe flygtninge? Man må jo betænke, at der er tale om mennesker i nød, der har et ofte meget påtrængende behov for hjælp.

Det ville være forkert, hvis regeringen alene tog æren for denne lov. Regeringens lovforslag var jo ikke så vidtgående som det, et flertal i folketinget ønskede. I et sådant tilfælde må man jo – det nødvendiggør de politiske realiteter – forhandle og indgå forlig.

Der var udbredt tilfredshed i folketinget med det opnåede resultat, og det blev fra mange sider fremhævet som meget betydningsfuldt, at Danmark således stillede sig velvilligt over for flygtningene og opfyldte sine humanitære forpligtelser.

Siden vedtagelsen af loven har Danmark oplevet en kraftig stigning i antallet af personer, der søger politisk asyl her i landet. I særdeleshed har situationen udviklet sig nær-